

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ 104ο: Ξενοφώντας Έλληνικά, 2, 1, 28-29

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Μόνο το πλοίο του Κόνωνα και άλλα επτά, που ήταν κοντά του με τα πληρώματά τους, όλα μαζί ανοίχτηκαν στο πέλαγος, μαζί και η Πάραλος, ενώ όλα τα άλλα τα κατέλαβε ο Λύσανδρος στην ακτή. Επίσης, στην ακτή αιχμαλώτισε τους περισσότερους άνδρες. Μερικοί μόνο κατέφυγαν στα μικρά οχυρά. Και ο Κόνων, καθώς έφευγε με τα εννέα πλοία, επειδή κατάλαβε ότι οι Αθηναίοι είχαν καταστραφεί, αφού προσορμίστηκε στην Αβαρονίδα, το ακρωτήριο της Λαμψάκου, πήρε από εκεί τα μεγάλα πανιά των πλοίων του Λυσάνδρου και ο ίδιος με οκτώ πλοία έπλευσε (για να πάει) στον Ευαγόρα, στην Κύπρο, ενώ η Πάραλος (έπλευσε) προς την Αθήνα για να αναγγείλει όσα είχαν γίνει.

2. Η προσέγγιση Αθηναίων και Σπαρτιατών, για να αντιμετωπιστεί ο νέος κοινός εχθρός, οι Θηβαίοι, (365 π. Χ.), οδήγησε στην άρση του ψηφίσματος για εξορία του συγγραφέα. Δεν είναι βέβαιο πότε γύρισε στην Αθήνα. Έστειλε πάντως τους γιους του να υπηρετήσουν στον αθηναϊκό στρατό και ο Γρύλλος σκοτώθηκε πολεμώντας κατά των Θηβαίων στη μάχη της Μαντινείας (362 π.Χ.) Οι τιμητικές εκδηλώσεις για το θάνατό του δείχνουν ότι το όνομα του πατέρα του ήταν πολύ γνωστό.

3. α) 1 - στ, 2 - δ, 3 - α, 4 - ζ, 5 - γ.

β) επιτάχυνση - ταχίστην, πλοηγός - επίπλουν, γαιοκτήμονας - γῆ,

ιστιοφόρο - ιστία, ναύλος - ναῦς, ναυσί(ν).

ΘΕΜΑ 188ο: Ξενοφώντας Έλληνικά, 2, 2, 16-19

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Ενώ η κατάσταση ήταν τέτοια, ο Θηραμένης είπε στην εκκλησία του δήμου ότι, αν θέλουν να στείλουν αυτόν τον ίδιο στο Λύσανδρο, θα επιστρέψει γνωρίζοντας τι από τα δύο, επειδή θέλουν να υποδουλώσουν την πόλη επιμένουν (οι Λακεδαιμόνιοι) για την κατεδάφιση των τειχών ή ως εγγύηση. Και αφού στάλθηκε, χρονοτριβούσε κοντά στο Λύσανδρο περισσότερο από τρεις μήνες, καιροφυλακτώντας τότε οι Αθηναίοι επρόκειτο να συμφωνήσουν σε οτιδήποτε κάποιος τους πρότεινε, εξαιτίας της παντελούς έλλειψης τροφίμων. Όταν επέστρεψε τον τέταστο μήνα, ανακοίνωσε στην εκκλησία του δήμου ότι δήθεν ο Λύσανδρος τον κρατούσε ως τότε και ότι έπειτα τον διέταζε να πάει στη Σπάρτη. Γιατί του έλεγε ότι δεν ήταν (ο ίδιος) αρμόδιος για όσα τον ρωτούσε, αλλά οι έφοροι.

2. α) Τα *Ελληνικά* ανήκουν στα ιστορικά έργα του Ξενοφώντα και αναφέρονται στην περίοδο από το 411 π. Χ. έως το 362 π. Χ.

β) Ο Ξενοφών, εκτός από τα *Ελληνικά*, έγραψε άλλα τέσσερα ιστορικά έργα, με τους εξής τίτλους: *Κύρου Ανάβασις*, *Αγησίλαος*, *Λακεδαιμονίων Πολιτεία*, *Κύρου Παιδεία*.

3. α) 1 – ε, 2 – στ, 3 – α, 4 – ζ, 5 – β.

β) βούλησις, εξαנדραποδισμός, πομπή, άγγελμα, κελευστής.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Αλλά όταν πήραν τα όπλα, ο ίδιος, σαν να οδηγείτο από κάποια μοίρα, αφού πήδηξε ορμητικά πρώτος, αφού έπεσε πάνω στους εχθρούς, πεθαίνει και έχει ταφεί στη διάβαση του Κηφισσού. Οι άλλοι όμως νικούσαν και τους κατεδίωξαν ως το ίσιωμα. Σκοτώθηκαν δε εκεί από τους Τριάκοντα ο Κριτίας και ο Ιππόμαχος και από τους δέκα άρχοντες του Πειραιά ο Χαρμίδης, ο γιος του Γλάυκωνα και από τους άλλους γύρω στους εβδομήντα. Και πήραν τα όπλα (των αντιπάλων), τα ρούχα όμως από κανένα από τους πολίτες δεν λαφυραγώγησαν. Όταν έγινε αυτό και παρέδωσαν τους νεκρούς έπειτα από συμφωνία, πλησιάζοντας μεταξύ τους, πολλοί συζητούσαν.

2. Τα Σωκρατικά έργα του Ξενοφώντα είναι τέσσερα: *Απολογία Σωκράτους, Απομνημονεύματα Σωκράτους, Συμπόσιον, Οικονομικός*. Στο *Συμπόσιον*, μία συντροφιά μαζί με τον Σωκράτη διασκεδάζει και συζητάει για τον έρωτα, ενώ στον *Οικονομικό* ο Ισχόμαχος εκθέτει στον Σωκράτη τις απόψεις του για την διαχείριση του νοικοκυριού και του αγροκτήματος.

3. α) 1 – γ, 2 – στ, 3 – δ, 4 – ζ, 5 – α.

β) τραύμα - τρωθείη, ηγέτης - ήγησόμεθα, λήμμα - άνελαβον, έλαβον , κατάπτωση - έμπεσών, διάλογος- διελέγοντο

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Όταν έγινε η υποχώρηση, αργά το απόγευμα, επειδή φοβήθηκαν οι ολιγαρχικοί μήπως οι δημοκρατικοί, αφού επιτεθούν, καταλάβουν αμέσως με αιφνιδιαστική επίθεση το ναύσταθμο και τους σκοτώσουν, βάζουν φωτιά στα σπίτια που βρίσκονταν γύρω γύρω στην αγορά και στις πολυκατοικίες, για να μη γίνει έφοδος, χωρίς να λογαριάζουν ούτε τα δικά τους ούτε τα ξένα σπίτια, ώστε και πολλές περιουσίες εμπόρων κήκαν ολοσχερώς και η πόλη κινδύνευσε να καταστραφεί ολόκληρη, αν φυσούσε άνεμος τη φωτιά με κατεύθυνση προς αυτή (ενν: την πόλη). Και αυτοί, αφού σταμάτησαν τη μάχη, καθώς και τα δύο στρατόπεδα απείχαν από πολεμικές ενέργειες, τη νύχτα βρίσκονταν σε επιφυλακή.

2. Ο Θουκυδίδης είχε πλήρη επίγνωση των δυσκολιών του έργου που αναλάμβανε. Στα κεφάλαια 1.2, 1.20-22 και 5.26 καταγράφεται η αγωνία του για την ανεύρεση της αλήθειας: η αυτοψία, η επίσκεψη των πεδίων των μαχών, η συλλογή και αξιολόγηση πληροφοριών, η μελέτη επισήμων κειμένων και κρατικών αρχείων. Για τα παλαιότερα γεγονότα, πριν από τα Μηδικά, παρά την κοπιαστική προσπάθειά του («ἐπὶ μακρότατον σκοποῦντί μοι» 1.1.3) οι δυσκολίες ήταν μεγάλες: οι άνθρωποι δέχονται ἀβασανίστως (= άκριτα, χωρίς έλεγχο, 1.20.1) ό,τι λέει ο ένας και ο άλλος ακόμη και για τη γενέτειρά τους. Δεν κουράζονται να αναζητήσουν την αλήθεια («ἀταλαίπωρος τοῖς πολλοῖς ἡ ζήτησις τῆς ἀληθείας» 1.20.3). Για τα γεγονότα της εποχής του, του Πελοποννησιακού πολέμου, δεν καταδέχτηκε να περιλάβει στο έργο του πληροφορίες από τον πρώτο τυχόντα («οὐκ ἐκ τοῦ παρατυχόντος πυνθανόμενος ἠξίωσα γράφειν», 1.22.2) ούτε ό,τι νόμιζε ο ίδιος («ὡς ἐμοὶ ἐδόκει»), αλλά κράτησε μόνο στοιχεία για όσα γεγονότα είχε προσωπική γνώση («οἷς τε αὐτὸς παρήν», 1.22.2, «καὶ γενομένω παρ' ἄμφοτέροις τοῖς πράγμασι», 5.26.5) και για τα οποία είχε κάνει επίπονη έρευνα ακούγοντάς τα από άλλους («καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ὅσον δυνατὸν ἀκριβεῖα περιέκαστου ἐπεξελεθῶν», 1.22.2).

3. α) 1 – ε, 2 – ζ, 3 – α, 4 – β, 5 – στ.

β) ξυνοικίας – συνοικισμός, οικιακά, ἐκινδύνευσε – κινδυνολογία, παρακινδυνευμένος, φειδόμενοι – φειδώ, φειδωλός, παυσάμενοι – παύση, αναπαύομαι, φυλακῆ – επιφυλακή, φύλαξ.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Ενώ λοιπόν η διαμάχη βρισκόταν σε αυτό το σημείο, την τέταρτη ή πέμπτη μέρα ύστερα από τη μεταφορά των αντρών στο νησί καταφθάνουν (στην Κέρκυρα) τα πλοία των Πελοποννησίων από την Κυλλήνη, πενήντα τρία (στον αριθμό), που ήταν αγκυροβολημένα εκεί μετά την επιστροφή τους από την Ιωνία. Ναύαρχός τους ήταν ο Αλκίδα, ο οποίος ήταν και πρωτύτερα βέβαια, και ως σύμβουλός ταξίδευε μαζί του ο Βρασίδης. Και αφού αγκυροβόλησαν στα Σύβοτα, λιμάνι της ηπειρωτικής χώρας, μόλις ξημέρωσε έπλεαν εναντίον της Κέρκυρας. Εκείνοι τότε, εξαιτίας της πολλής αναταραχής και επειδή φοβούνταν και αυτά που συνέβαιναν στην πόλη και την ναυτική επίθεση, άρχισαν να ετοιμάζουν αμέσως εξήντα πλοία και, όσα κάθε φορά επανδρώνονταν, τα έστελναν εναντίον των εχθρών.

2. Ο Θουκυδίδης χρησιμοποιεί ρήματα σύνθετα (ενώ συνήθως χρησιμοποιούνται απλά, **κατακληθείς** 1.24.2) και με δύο ή και τρεις προθέσεις για να δηλωθούν βραχυλογικά και πυκνά δύο ή περισσότερες επιρρηματικές σχέσεις του υποκειμένου, ή του αντικειμένου, με τη ρηματική ενέργεια: **προκαταρχόμενοι** (= διδόντες πρότερον ἢ τοῖς ἄλλοις τὰς **καταρχάς**), 1.25.4, **ξυμπροπέμψαι**, 1.27.2, **ἀνταναγόμενοι**, 1.29.4.

3. α) ανδρεία - ἀνδρῶν, κόμιστρο - διακομιδῆν, έναρξη - ἤρξε, ελλιμενισμός - λιμένα, πολιτικός - πόλει.

β) ιδόντες - ιδέα, είδος, ἐξεπεμπον - πομπή, παραπεμπτικό, ἐπιγενέσθαι - γενεά, απόγονος, ἐμάχοντο - μάχμος, αμαχητί, ταραχήν - αναταραχή, ταραχοποιός.